

architektonické štúdio

ADM

Tel.: 055 644 09 21
0905 892 932
marek@netkosice.sk

Ing. arch. Dušan Marek, Starozagorská 11, 040 23 Košice

Príloha I

Územný plán obce **ŠTÔLA** Návrh riešenia

Samostatná príloha
perspektívneho použitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely

textová a tabuľková časť

schválený Obecným zastupiteľstvom dňa:
č. uznesenia:

starosta obce
Štefan Rusnák

zodpovedný projektant
Ing. arch. Dušan Marek

október 2007

1. Vyhodnotenie perspektívne využitia PP na nepoľnohospodárske účely.

1.1. Pôdy.

Pestrosť reliéfu a geologického podložia sa odzrkadľuje v pôdnych typoch, kde sa prejavuje vertikálna stupňovitosť pôd. Spôsobené je to chladnejšou klímou a vyššími zrážkami smerom k vyšším partiám čo sa prejavuje kyslejším a chudobnejším humusovým horizontom, zmenou horizontu vnútropôdneho zvetrávania i vyšším stupňom zamokrenia pôd. V riešenom území sú významné tieto pôdne typy: nívne pôdy, miestami oglejené, gleje na stredne skeletnatých zvetralinách flyša, hnedé pôdy (kambizeme) hnedé pôdy nenasýtené so skupiny oligobázických pôd a v najvyšších partiách katastra, hnedé pôdy podzolové a podzoly na ľahších zvetralinách kyslých hornín a pseudogleje na silne skeletnatých glacifluviálnych sedimentoch. Lokálne sa v riešenom území vyskytujú organozeme – rašeliniská, prechodného a vrchoviskového typu, ktoré sú typické pre južné predpolie Vysokých Tatier.

Zmenou pomerov prirodzenej drevnej skladby, postupným rozorávaním stráni a melioračnými zásahmi podmáčaných plôch a rašelinísk, a v neposlednom rade i kalamitou v roku 2004, vznikli podmienky na deštrukciu pôdneho krytu činnosťou najmä zrážkových vôd. V jednotlivých areáloch potencionálnej erózie pôdy vymedzených analógovo na základe ich intenzity a rozloženia, sú odlišné možnosti využívania krajiny vzhľadom na priebeh procesov hĺbkového vymieľania pôdneho profilu.

a/. Areál nijakej až slabej erózie pôdy (možný odnos jemných častíc) 0,00 – 0,15 mm/km²/rok – nívny až pahorkatinový reliéf, sklony od 0 do 2 st. V suchom období môže vzniknúť na oráčinách slabý odnos pôdy činnosťou vetra (deflácia). Skutočnú vodnú a veternú eróziu pôdy spomaľujú rozsiahlejšie TTP ako aj porasty krovinných vrb.

b/. Areál slabej až miernej erózie pôdy (0,16 – 0,25 mm/km²/rok) Prilieha k predchádzajúcej oblasti v krajine riečnych terás a glacifluviálnych kúželov s malými sklonmi povrchu okolo 2st. Na orných pôdach vzniká málo výrazná jarčeková erózia až úvozová erózia. K tejto forme sú málo náchylné ťažké až mierne oglejené pôdy.

c/. Vyššie od 2. areálu na glacifluviálnych kúželloch s vyššími sklonmi do 6st. rozprestiera areál miernej erózie pôd (0,26 – 0,50 mm/km²/rok). Tu sa prejavuje zmyv i stružková erózia pôdy (ronové rýhy). Výraznejšie sa prejavuje pri okopaninách, menej na obilninách, avšak ani tieto aspekty nie sú príliš škodlivé z hľadiska pôdnej bonity.

d/. Areál stredne silnej erózie pôdy (0,51 – 2,00 mm/km²/rok) sa tiahne až k úpätiu Vysokých Tatier, v nami riešenom území zaberá len izolované lokality so sklonmi nad 6st. Na odlesnených a kalamitných plochách sa prejavuje plošná a ronová erózia. Zalesňovanie týchto svahov musí byť v súlade s autochtónnou dendroflórou.

1.2. Štruktúra a výmera pôdy v katastrálnom území.

Na katastrálnom území obce Štôla (255,51ha) sa nachádza celkom 143,99ha poľnohospodárskych pôd (56 % z celkovej výmery katastrov) a 76,10 ha (30 %) lesných pôd.

Podrobnejšie členenie štruktúry využitia plôch podľa extravilánu v katastrálnom území udáva nasledovná tabuľka:

Plochy v katastrálnom území obce	v ha
orné pôdy	6,97
záhrady	2,84
trvalé trávne porasty	134,18
poľnohospodárske pôdy spolu:	143,99
lesné pozemky	76,10
vodné plochy	5,58
zastavané plochy	17,11
ostatné plochy	12,73
spolu:	255,51

Pri vypracovaní územného plánu obce je potrebné v celom rozsahu rešpektovať zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri jej nepoľnohospodárskom využití tak, ako sú stanovené zákonom NR SR čís. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Poľnohospodárske pôdy na katastrálnom území obce sú zaradené do 8. – 9. skupiny bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), ktoré v zmysle § 12, ods. a cit. zákona nie sú zahrnuté do zoznamu skupín, osobitne chránených týmto zákonom. Pri prípadnom výhľadovom zábere lesnej pôdy je potrebné postupovať podľa zákona o lesoch č.326/2005Z.z.

1.3. Bonitované pôdnoekologické jednotky v katastrálnom území obce:

Kód	skupina
1072242	8.
1072245	8.
1072213	9.
1072413	9.
1076061	9.
1083883	9.

Východiskové podklady potrebné k vyhodnoteniu:

- koncept riešenia ÚPN-O Štôla - komplexný urbanistický výkres v M 1 : 2880,
- poľnohospodársko - ekologické vyhodnotenie územia v M 1 : 5000,
- hranica zastavaného územia k 1.1.1990,
- BPEJ prevzaté z Obvodného pozemkového úradu

1.4. Záber poľnohospodárskej pôdy.

Lokality v návrhu riešenia ÚPN-O zaberajú celkovo 12,792ha, z toho 10,310ha v zastavanom území a 2,482ha mimo zastavaného územia obce. Záber poľnohospodárskej pôdy je 10,948ha z toho 8,887ha v zastavanom území a 2,061ha mimo zastavaného územia obce.

Zábery boli navrhnuté len v najnutnejšej miere tak, aby došlo k logickému zarovnaniu a doplneniu zastaveného územia bez podstatných zásahov do hospodárenia na poľnohospodárskej pôde. Podrobná špecifikácia lokalít navrhovaného záberu PP je v tabuľkovej časti.

Zásah do hospodárenia PD.

Poľnohospodársku pôdu (TTP) obhospodaruje v katastrálnom území obce poľnohospodárske družstvo s areálom v susednej obci Mengusovce. Pri predpokladanom vyňatí poľnohospodárskej pôdy nedôjde k obmedzeniu hospodárenia PD z dôvodu, že navrhnuté zámery sa nachádzajú čiastočne na neobhospodárenej pôde alebo v väzbe na zastavané územie, kde vo výhľade nie je predpoklad poľnohospodárskej veľkovýroby.

Navrhovaný záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu je vyhodnotený pre lokality v zastavanom a mimo zastavaného územia obce v tomto rozsahu:

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

tabuľka č.1

číslo lokality	katastrálne územie	funkčné využitie	výmera lokality v ha	predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			užívateľ poľnohospodárskej pôdy	vybudované hydromelioračné zariadenia	časová etapa realizácia	iná informácia
				spolu v ha	z toho					
					skupi na BPEJ	výmera v ha				
1	Štôla	RB, D	1,219	1,041	9	1,041	I	nie	1	čiastočne v ZÚ
2	Štôla	B, D	0,198	0,140		0,140	I		2	čiastočne v ZÚ
3	Štôla	D	0,018	0,018	9	0,018	I	nie	1	mimo ZÚ
4	Štôla	RB	0,054	0,048		0,048	I		1, 2	v ZÚ
5	Štôla	RB	0,054	0,054		0,054	I		1, 2	v ZÚ
6	Štôla	RB	0,045	0,045		0,045	I		1, 2	v ZÚ
7	Štôla	RB	0,150	0,137		0,137	I		1	v ZÚ
8	Štôla	RB	0,239	0,239		0,239	I		1	v ZÚ
9	Štôla	RB	0,056				I		1	v ZÚ
10	Štôla	RV	0,211	0,016	9	0,016	I	nie	1	čiastočne v ZÚ
11	Štôla	RV	0,017	0,017		0,017	I		1	v ZÚ
12	Štôla	O, D	0,183	0,183		0,183	I		1	v ZÚ
13	Štôla	RV, D	0,378				I	nie	1	mimo ZÚ
14	Štôla	O, RV	0,215	0,556		0,556	I		1, 2	v ZÚ
15	Štôla	O, D	0,215	0,206		0,206	I		1	v ZÚ
16	Štôla	RV, D	0,073	0,073		0,073	I		1	v ZÚ
17	Štôla	RV,O,VZ	0,938				I		1	v ZÚ
18	Štôla	O	0,176	0,114		0,114	I		1	v ZÚ
19	Štôla	O, RV	0,902	0,869		0,869	I		1, 2	v ZÚ
20	Štôla	O	0,255	0,247		0,247	I		1	v ZÚ
21	Štôla	O	0,048	0,044		0,044	I		1	v ZÚ
22	Štôla	O	0,097	0,092		0,092	I		1	v ZÚ
23	Štôla	O	0,049	0,049		0,049	I		1	v ZÚ
24	Štôla	O, D	2,147	2,102	9	1,875	I	nie	2	čiastočne v ZÚ
					8	0,227	I	nie	2	mimo ZÚ
25	Štôla	RS,D,O	2,392	2,317	8	2,317	I	nie	1	čiastočne v ZÚ
26	Štôla	O, D	2,114	2,082		2,082	I		1	v ZÚ
27	Štôla	O, D	0,090				I		1	v ZÚ
28	Štôla	O	0,082	0,082		0,082	I		1	v ZÚ
29	Štôla	K	0,177	0,177	8	0,177	I	nie	1	mimo ZÚ
	Spolu		12,792	10,948		10,948				

z toho v ZÚ	10,310	8,887
z toho mimo ZÚ	2,482	2,061

Legenda:

- O Obytné územie - rodinné domy
- RB Rekreačné bývanie - chaty
- RV Rekreačná vybavenosť
- OV Občianska vybavenosť
- RS Rekreačno-športový areál
- VZ Verejná zeleň
- K Skládka biologicky rozložiteľného odpadu
- D Doprava

Užívateľ poľnohospodárskej pôdy:

- I Individuálny súkromný vlastník

Vyhodnotenie záberov na trvalé odňatie pôdy bolo na základe zákonov č.220/2004 a vyhlášky č.508/2004.

2. Vyhodnotenie perspektívneho využitia LP.

2.1. Organizačné členenie

Lesný pôdny fond v katastrálnom území Štôla sa delí na súkromné lesy a lesy, ktoré obhospodaruje Urbárske spoločenstvo Štôla na. Lesné pozemky sú súčasťou jednotiek priestorového rozdelenia lesa (ďalej len JPRL).

2.2. Prírodné pomery

V katastri boli pre kalamitou zachovalé lesné spoločenstvá ako morénová borovicová smrečina, trávovitá smreková jedlina, vyššie pri Nižných Hágov smlzová borovicová smrečina. Pri nivách potokov a zamokrených lokalitách sa vyskytuje jelša siva a lepkavá (*Alnus incana*, *Alnus glutinosa*), rôzne druhy vrúb (*Salix*, *triandrae*, *eleagni*), briez (*Betula*).

2.3. Rozmiestnenie lesného pôdneho fondu.

Lesné porasty sa nachádzajú na strmších a vyššie položených pozemkoch nevhodných pre poľnohospodársku výrobu. Pre kalamitou sa lesné porasty nachádzali v severozápadnej a východnej časti katastrálneho územia boli zastúpené ihličnatými drevinami smrek obyčajný (*picea abies*), smrekovec opadavý (*larix decidua*) a borovica

2.4. Kategorizácia lesných porastov.

Lesné pozemky sú súčasťou JPRL zaradených do kategórie lesov osobitného určenia a ochranné lesy. Celková výmera lesov obhospodarovaných je 76,10 ha. Po kalamite sa ťažba drevnej hmoty za rok 2005 bola asi 8950m³. V súčasnosti sa ťaží už iba kalamitné drevo napadnuté kôrovcom.

S delimitáciou neplodnej poľnohospodárskej pôdy do lesného pôdneho fondu sa neuvažuje. Zalesnenie holín po kalamite predstavuje ročne cca 20ha. Celkovo je po kalamite zalesnených cca 30 ha, týmito druhmi stromov: smrek obyčajný (*picea abies*), jedľa biela (*abies alba*), smrekovec opadavý (*larix decidua*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*) a borovica.

Obnova týchto porastov sa prevádza prostredníctvom maloplošných obnovných spôsobov.

2.5. Záber lesných pozemkov.

Lokality v návrhu riešenia ÚPN-O zaberajú celkovo 0,762ha. Z toho 0,315 ha je v zastavanom území obce.

V zastavanom území obce sú lokality č.1 a 3 určené na obytnú funkciu a sú súčasťou JPRL a ostatných lesných pozemkov.

Mimo zastavaného územia obce sú lokality č.2, ktorá je určená pre funkciu dopravy - komunikácia s reguláciou potoka a lokalita č.4, ktorá zaberá územie od intravilánu obce vo východnom smere po lesnú cestu č.164, t. zn. že predmetom záberu nebude JPRL č.549-20 (LC - Neštátne lesy na LHC Vysoké Tatry).

Zábery boli navrhnuté len v najnutnejšej miere tak, aby došlo k logickému zarovnaniu a doplneniu zastaveného územia bez podstatných zásahov do hospodárenia na lesných pozemkoch. Podrobná špecifikácia lokalít navrhovaného záberu LP je v tabuľkovej časti.

Vyhodnotenie záberu na trvalé vyňatie lesnej pôdy bolo riešené podľa zákona o lesoch č.326/2005Z.z.

Vyhodnotenie záberov lesných pozemkov

tabuľka č.2

číslo lokality	katastrálne územie	funkčné využitie	LHC	LZ	číslo lesného dielca	výmera na vyňatie v ha	etapa realizácie	poznámka
1	Štôla	O	Štôla	U	ZÚ	0,277	1	v ZÚ
2	Štôla	RV, D	Štôla	U	546	0,349	1, 2	mimo ZÚ
3	Štôla	O	Štôla	U	ZÚ	0,038	1	v ZÚ
4	Štôla	O, D	V. Tatry	U	549	0,098	1, 2	mimo ZÚ
Spolu						0,762		

Legenda:

- O Obytné územie - rodinné domy
- RV Rekreačná vybavenosť - ihriská
- D Doprava - komunikácia
- ZÚ Zastavané územie sídla

Užívateľ lesných pozemkov::

- U Urbárske spoločenstvo Štôla

V Košiciach október 2007

Vypracoval Ing. arch. Dušan Marek